

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid L.F. Asscher en leden van de vaste commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Soest, 24 mei 2015

Betreft:

1. reactie op de brief van de regering d.d. 28 januari 2015 van minister L.F. Asscher m.b.t. Toekomst Arbeidsgerelateerde Zorg en,
2. het voorstel tot wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet van april 2015 met het oog op versterken arbodienstverlening.

Geachte heer Asscher en leden van de Kamercommissie,

Bij deze geven we een reactie op de brief van 28 januari 2015 betreffende de "Toekomst Arbeid gerelateerde Zorg". Daarnaast gaan wij in op het voorstel tot wijziging van de Arbowet.

Tevens maken wij van deze gelegenheid gebruik om de Stichting Preventie Professionals Nederland (Stichting PP.NL) bij u onder de aandacht te brengen. De stichting PP.NL is recent opgericht en wil op een innovatieve manier de onderlinge communicatie tussen beroepsgroepen op het terrein van arbeid, veiligheid en gezondheid versterken om de gezamenlijke preventieve kracht te vergroten.

Het bestuur van de stichting PP.NL is van mening dat er grote kansen blijven liggen en de naleving van wettelijke verplichtingen tekortschiet voor wat betreft het voorkómen van beroepsaandoeningen en het mede hierdoor overlijden van werknemers door slechte arbeidsomstandigheden. Indien geen verdere acties worden ondernomen, kan worden verwacht dat deze ernstige situatie, die nu al jaarlijks meer dan 20.000 beroepszieken en meer dan 3000 doden vergt, zal voortduren omdat de aantasting van de gezondheid door werk blijft bestaan. Doordat werknemers langer moeten doorwerken zal, als geen maatregelen worden getroffen, de situatie alleen maar verslechteren.

De directe aanleiding voor dit schrijven is, dat het geschetste beeld in uw brief van 28 januari 2015 niet wordt gedeeld. Wij onderschrijven het uitgangspunt zoals ook door de SER geformuleerd dat "Preventie en werken aan duurzame inzetbaarheid de kern vormen van de arbeidsgerelateerde zorg". Wij juichen het toe dat het kabinet in haar beleidsvoornemens zich richt op "meer preventie op werk". In de brief wordt verder de noodzaak voor systematische preventieve aanpak benoemd en de positieve return of investment indien preventie beter is georganiseerd.

De nadruk in de brief van 28 januari ligt wat ons betreft echter verkeerd. Er is te veel aandacht voor versterking van de positie van de bedrijfsarts (onder de verhullende omschrijving versteviging professionaliteit) en te weinig voor het in onze ogen werkelijke probleem: de te vrijblijvend geformuleerde eisen aan de positie en taken van interne deskundigheid. Belangrijk is de kwaliteit van alle betrokken deskundigen, zowel de interne als de externe deskundigen.

Verder missen we in de aangegeven beleidsvoornemens het onvoorwaardelijk toepassen van de kaderrichtlijn *Veiligheid en Gezondheid* (Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989). Deze Richtlijn eist het treffen van echte beheersmaatregelen

terwijl de Nederlandse invulling al genoeg lijkt te nemen met de aanwezigheid van een Plan van Aanpak. Het bestuur van de stichting PP.NL is er van overtuigd dat de aangegeven beleidskoers in de brief van 28 januari en de aanpassingen in de Arbowet die momenteel onderwerp zijn van consultatie, niet tot de resultaten leiden die overeenkomen met de doelen uit de Kaderrichtlijn en Arbowet: veiliger en gezonder werk voor werknemers (Art 1.1. Kaderrichtlijn).

Uitgaande van de Europese richtlijn, relevante nationale wetgeving als de Arbowet en de Wet op de Ondernemingsraden en het aanmerkelijke belang van werkgevers, werknemers en belastingbetalers, dat veilig en gezond werk voor iedereen een gegeven recht is en de economie een positieve impuls geeft, wijzen we op enkele constatering en geven onze visie als input voor beleidsaanpassingen.

Constateringen:

- Internationaal onderzoek laat zien dat investeren in veilig en gezond werk een zeer hoog rendement heeft (ISSA Final Report 2013: “The return on prevention: Calculating the costs and benefits of investments in occupational safety and health in companies”).
- Gerichte inspanningen met behulp van het model Workability House (Workability Index) is bewezen winstverhogend (zie o.a. werk van Juhari Almarinen in Finland) en toepasbaar in Nederland (werk van Lex Burdorf).
- Arbowetgeving is bedoeld om veilig en gezond werk voor **alle** werknemers te bewerkstelligen. Artikel 1.1.
- Naleving van de Arbowetverplichtingen blijft ver onder de maat: de helft van de bedrijven voldoet niet aan één of meer essentiële beheersverplichtingen volgens de Arbowet, zoals het hebben van een RI&E, plan van aanpak en interne deskundige volgens artikel 13 (zie rapport iSZW: Signalement arbozorg in Nederland 2013).
- Ondernemingsraden en personeelsvertegenwoordigers geven onvoldoende invulling aan naleven van artikel 28 WOR en artikel 13 Arbowet.
- De begeleiding van zieke werknemers richt zich op herstel en werkhervatting, niet op preventie.
- Een grote groep bedrijfsartsen voldoet niet aan de verplichting om beroepsziekten te melden aan het Nederlandse Centrum voor Beroepsziekten (zie rapport NCvB Het melden van beroepsziekten: Weten, willen, kunnen en mogen).
- De bewaking van de kwaliteit van preventiedeskundigen vereist meer aandacht. De inmiddels ruim 4 jaar geleden geformuleerde opdracht aan de stichting BCD om nieuwe certificeringscriteria voor kerndeskundigen te formuleren (exclusief bedrijfsartsen), heeft tot op heden niet tot bevredigende resultaten geleid. Verder zijn er geen formele niveaucriteria gesteld aan opleidingen voor arbodeskundigen. Marktpartijen hebben hierover reeds de noodklok geluid.
- 100 voorbeeldbedrijven geven aan dat duurzame inzetbaarheid belangrijk is en zichzelf terugverdient (zie Manifest duurzame inzetbaarheid).
- De externe deskundige is duurder en bereikt minder resultaat en tevredenheid dan de interne deskundige (zie Pantheia-rapport De markt en kwaliteit van arbodienstverlening).
- Een goed functionerende interne deskundige is een basisvoorwaarde voor succesvolle inzet van een externe (kern)deskundige.

Aanbevelingen voor aanvullend beleid:

- Werkgevers dienen zelf aantoonbaar te maken dat ze afdoende beheersmaatregelen hebben getroffen om veilig en gezond werk te garanderen en te handhaven. Het hebben van een Plan van Aanpak is anno 2015 niet langer voldoende. Dit geldt ook voor achterblijvende sectoren als overheid en MKB. Door aangemerkte gecertificeerde managementsystemen als bewijs te accepteren, kan de workload van inspecteurs SZW worden verschoven naar 'achterstandbedrijven'.
- De Inspectie SZW gaat op basis van een meerjarenplan alle bedrijven controleren met de basisinspectiemodule Arbozorg systeemniveau. Voor dit project worden extra zelfstandige preventiedeskundigen bijgeschoold en ingezet. Het project wordt gefinancierd uit opbrengsten vanuit opgelegde boetes.
- Voor de interne deskundigen wordt een brede preventieve scholing verplicht gesteld. Hiervoor worden eindtermen vastgesteld op 3 niveau's. De overheid houdt toezicht op de examinering.
- De interne deskundige krijgt een wettelijk vastgelegde stevige regiefunctie (toegang directie, invloed beleid, samenwerking OR en zelf deskundigheid inschakelen). Dit gaat verder dan het toch wat vrijblijvende voorstel dat de werkgever en werknemersvertegenwoordiging samen over de invulling van de interne deskundigheid afspraken maken.
- Als de werkgever niet meewerkt aan de naleving van maatregelen uit de Arbocatalogus, schakelt de interne deskundige verplicht de Inspectie SZW in.

Er is sprake van een hoge urgentie. Op basis van de nu beschikbare gegevens is onze inschatting dat in Nederland meer dan driekwart van de werkende beroepsbevolking niet gezond, fit en werkend de pensioenleeftijd gaat bereiken. Wij vinden dit een niet acceptabele situatie. Er zijn nu vooral preventieve maatregelen nodig. Uit de memorie van toelichting die bij de aanpassingen van de Arbowet is gevoegd en de extra maatregelen die u voorstelt, maken wij op dat ook door u urgentie wordt ervaren.

Voor meer informatie over onze stichting verwijzen we naar de website www.preventieprofessionals.nl waar onze missie en visie zijn opgenomen.

We zijn graag bereid onze constatering en aanbevelingen verder te bespreken. We zien graag uw reactie tegemoet.

Namens het Bestuur PP.NL,
met vriendelijke groet,

Peter Bakker
secretaris PP.NL